

ШАЙНОГА Дмитро Андрійович (05. 03. 1929, с. Шайноги, нині Шептицького р-ну Львівської обл. — 04. 02. 2005, Тернопіль) — живописець-монументаліст. Заслужений художник України (2004). Тернопільська обласна мистецька премія імені М. Бойчука (1994). Член НСХУ (1978). Закінчив живописно-монументальний факультет Львівського училища прикладного мистецтва (1958; викладачі *К. Звіринський, О. Шатківський*). Працював 1949—51 художником-монументалістом в Обласному управлінні капітального будівництва в Станіславі (нині Івано-Франківськ). 1951—53 репресований; перебував у м. Прокоп'євськ (Кемеровська обл., РФ). Від 1958 — у Тернополі: 1958—64 — старший методист з образотворчого мистецтва в Будинку народної творчості; 1964—89 — живописець-монументаліст на художньо-виробничому комбінаті Художнього фонду УРСР; 1989—2001 — відповідальний секретар Тернопільської організації НСХУ. Основні галузі — станковий живопис (пейзажі, натюрморти, сюжетні композиції) і монументальний (мозаїка). Надавав перевагу олійному живопису. Його станкові твори розмірами й композицією нерідко подібні до монументальних панно, бо митець працював широко й експресивно. Ранні твори 1960-х рр., зокрема натюрморт «Народні перлини» та пейзаж «Осінь на полонині», засвідчили, що художник знайшов власні теми та імпресіоністичну

живописну манеру. Він захоплено відтворював краєвиди Поділля і передгір'я Буковини, природу Криму (1979) і Кавказу (1980). Натюрморти Ш. позначені майстерністю композицій, вдумливим підбором елементів, поетичністю; у них сплітаються й вирують кольорові плями, чим митець наближається до експресії О. Новаківського. Автор смальтових мозаїк, що прикрасили архітектурні споруди міст і сіл Тернопільської, Хмельницької (Кам'янець-Подільський), Рівненської (с-ще Смига) областей. Учасник обласних, зональних, всеукраїнських та міжнародних мистецьких виставок від 1971. Персональні — у Тернополі (1994, 1999). Деякі роботи Ш. зберігають у Національному музеї у Львові, Тернопільському художньому музеї.

Основні твори

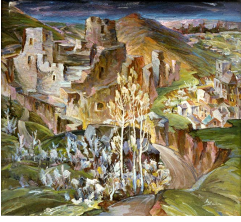
«Околиця Бучача» (1965), триптих «Легенда про Підкамінь» (1968), «Тернопіль відбудовується», «Стародавній Кам'янець-Подільський» (обидва — 1969), «Місто Бучач», «Тернопільський став», «Дівочий монастир у Заліщиках» (усі — 1970), «Тернопільський пейзаж», «Новий масив», «Мамина калина» (усі — 1971), «Подільський мотив» (1973), «Остання атака за Тернопіль» (1974), «Тернопіль індустріальний» (1975), «Хліб і сіль», «Верба цвіте» (обидва — 1976), «Оновлений Тернопіль» (1977), «Давня Теребовля» (1980), «Скала-Подільські форти» (1983), «Теребовлянська давнина» (1984), «Дари землі Подільської» (1988), «Кобзарськими шляхами» (1991), «Саяно-Шушинська експедиція» (1995).

Рекомендована література

1. Дуда І. Вся гама кольорів // Вільне життя. 1974, 7 лип.;
2. Художники Прикарпаття: Альбом. В., 1989;
3. Тарасенко В. Щедрий дарунок художника Дмитра Шайноги // Тернопіль вечірній. 1995, 20 верес.;
4. Костишин Л. Пам'яті Дмитра Шайноги // Вільне життя. 2005, 19 берез.;
5. Ліберний О. Майстер пейзажу // Свобода. 2006, 18 лют.;
6. Мистці Тернопільщини. Ч. 1: Образотворче мистецтво: Бібліогр. покажч. Т., 2015.

Н. Г. Собкович

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Шайнога Дмитро Андрійович / Н. Г. Собкович // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-889781>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).